

Kostel sv. Víta, Jemnice

Popis:

Konventní kostel byl dříve součástí františkánského kláštera založeného před rokem 1462. Koncem 15. století byl kostel rozšířen a poslední velké úpravy proběhly na sklonku 18. století. V těsném sousedství kostela je dochován vstup do podzemních prostor, které byly součástí kláštera (viz heslo Podzemní prostory u kostela sv. Víta, Jemnice). Interiéru dominuje iluzivní nástěnná malba za hlavním oltářem, znázorňující vstup sv. Víta na nebesa. V roce 1774 ji vytvořil známý malíř Josef Winterhalter mladší.

Podrobný popis:

Původně gotický kostel dodnes připomíná zrušený františkánský klášter, který stával v jeho sousedství. Neomítnuté kamenné zdivo kostela z lomového kamene je kryto šindelovou střechou, ze které nad presbytářem vystupuje vížka (sanktusník) se dvěma cibulemi. Kostel byl několikrát upravován podle dobových stavebních zvyklostí, jižní vchod například vede přes barokní kapli Umučení Páně. U západního vchodu však zůstalo zachováno gotické ostění portálu s kamennou kropenkou. Nad ním je gotické okno s torzem kamenného jeptiškového zakončení.

Patron kostela je zpodobněn také na náhrobním kameni z růžového mramoru zasazeném v severní straně kostela. Světec je vyveden v životní velikosti, v levé ruce drží mírovou palmovou ratolest a v pravé ruce hořící lampu představující symbol pravé víry. Zajíc u jeho nohou má znázorňovat bdělost. Tento náhrobek je z místních náhrobních kamenů nejstarší a umělecky nejcennější. Nechal si jej vyhotovit Půta z Lichtemburka, který zemřel v září 1492.

Historie kostela je pohnutá. Byl založen společně s františkánským klášterem v době kazatelského působení františkánského mnicha Jana Kapistrána. Ten se jemnické obyvatele snažil odvrátit od kališnické víry někdy mezi roky 1451 a 1454. V té době byl klášterní kostel jediným katolickým kostelem ve městě. Františkáni obývající klášter však byli odkázáni na milodary, a když v 16. století jemničtí obyvatelé přijímající pod obojí vyháněli katolíky z města, odešli roku 1560 také místní mniši. Nakrátko se sem vrátili ještě v roce 1673, ale brzy znovu odešli a klášter chátral tak, že byl zbořen a zachráněn byl pouze kostel. Jeho velká stavební úprava proběhla mezi roky 1771 a 1777.

Za josefínských reforem byl kostel zrušen a předán městu. Kostel je ve vlastnictví města doposud a to kostel postupně opravuje.

Dříve se kostel hrdě tyčil nad město, dnes jej ale skrývá okolní zástavba i letité lípy. Nejpamětnější z nich roste za kostelem u bývalé klášterní zahrady. Historické prameny o jejím zasazení mlčí, ale údajně ji zasadili františkáni korunou do země, když opouštěli svůj klášter.

Region: Moravskobudějovicko a Jemnicko

Město: Jemnice

URL:

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ano s omezením

GPS: 49°1'13.456"N, 15°34'45.859"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.0204044,15.5794053&z=12>

Obrázky:

